

SIUNISSAMI KALAALLIT NUNAANNI PIGINNEQATIGIIFIIIT
 KOOPERATIONEN I FREMTIDENS GRØNLAND

SMÅSKRIFTSERIE NR. 6 - GORM WINTHER

Løbenummer
 88 36

AALBORG UNIVERSITETSCENTER

INSTITUTTET FOR SAMFUNDSUDVIKLING OG PLANLÆGNING

33.4 Winther, Gorm
 Siunissami Kalaallit Nunaanni piginneqatigiifiiit=Kooperationen i fremtidens Grønland / nutserisoq Samuel Sandgren. - Ålborg : Ålborg Universitetscenter. Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, 1986. - 44 sider. - (Grønlandsprojektets småskriftserie / Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Ålborg Universitetscenter ; nr.6)

33.4-33.43-t-overs-udg-ser- +Institut for Samfunds....
 -par t

Oqaluttuarinera:

33.4 Winther, Gorm
 Siunissami Kalaallit Nunaanni piginneqatigiifiiit = Kooperationen i fremtidens Grønland

Aalborg Universitetscenter/Inuiaqatigiit ineriartornerat pilersaarusiorneralu pillugu ilisimatusarfik nunarput pillugu pilersaarusiarnik annertuumik ingerlataqarpoq; tamannalu pillugu isummiutit avammut saqqummersinneqartarput.

Gorm Wintherip tunisassiornikkut piginneqatigiifiiit siunissami nunatsinni marlunnik iluaqutiginiagassartaqarsorai, soorlu sulisartut piginneqatigiifiiillu aallarnertigalugit suliniuteqartoqarnikkut. Ilinniarnert pikkorissartitsinerillu pisariaqartutigit tapersersuisuusussatut aaqqissuussinerni aalajaallisaaataasinnaagaluarnerarpari. Aqutissat aappaattut Namminersornerrullutik Oqartussat toqqaannartumik akuljusimanermikkut tapersiinerikkullu ingerlatseqataalluarsinnaanerarpari.

Isummernerimi aallaaviatut Gorm Wintherip taavai "nioqqutinik nioqqutissiassanillu pilersuisut pisisartullu peqatigiifii" (Hybride relationer), Jugoslavienimi Baskerillu Nunaanni ukiuni arlaqalersuni amerlanerusuteqarluni aalajangiisarneq soqutigisaqatigiillu arlalissuit kattunnerisigut iluanaarniartarneq iluatsittumik ingerlanneqarsimasut.

Maannakkut suliffissuag Pro-Eks (kilisaatit qulingluat, illoqarfinni suliggissuit qulingluat aammalu suliffissuaaqqat nunaqarfinniittut 60-it miss.) aningaasatigit qanoq ajornartorsiortigisoq eqqarsaatigigaanni, isumaqaaqjaanarsinnaavoq Mondragonikkut katuuliusut inooriaatsikkut siunertaat, suliffinnik sulisunit pigineqartunik, imaallinnarluni nunatsinnut eqqukkuminaassaqisoq. Assersuutiginnarlugumi piginneqatigiifiiit 70-iust 15.000-it sinnerlugit sulisoqarput.

- Illilli saqqummiisaq atuaruk namminerlu isumferfigalugu.

aaju

Omtale:

33.4 Winther, Gorm
 Siunissami Kalaallit Nunaanni piginneqatigiifiiit = Kooperationen i fremtidens Grønland

Aalborg Universitetscenter/Institut for samfundsudvikling og planlægning har et grønlandsprojekt kørende, der med jævne mellemrum udsender numre i en småskriftserie.

Som en konklusion på en gennemgang af emnet skriver Gorm Winther, at kooperationens fremtid i Grønland har to strenge at spille på, idet initiativet kan komme nede fra med udgangspunkt i f.eks. arbejder- og andelsbevægelsen. Uddannelses- og kursusaktiviteter kunne være en mobiliserende faktor i etablering af de fornødne støttestrukturer. Den anden streng er Hjemmestyrets direkte engagement og støtte.

Udgangspunktet for konklusionen henter Gorm Winther fra hybride kooperativer (flerstrengt interessedelegering til ledelsen) i medarbejderstyrede virksomheder i Jugoslavien og Baskerlandet, hvor man i en årrække har opereret med demokratisk ledelse og udvidet interesserepræsentation. Ledelsesprincippet er en ligelig fordeling af magt og indflydelse mellem f.eks. medarbejdere, brugere og interessenter.

Når man tænker på den aktuelle, økonomiske problemsituation i Pro-Eks koncernen (9 fisketrawlere, 9 større produktionsanlæg i byerne og ca. 60 bygdeanlæg), vil det være nærliggende at påstå, at det nok er en vanskelig proces for det grønlandske samfund at indføre Mondragonbevægelsens katolske sociale doktriner med medarbejderejede kooperativer. Eksempelvis havde disse kooperativer mere end 15.000 medarbejdere i 70 kooperativer.

-Men! Læs selv og tag et standpunkt.